

Stockholm 20 maj 2020

Till
Arbetsmarknadsminister Eva Nordmark

Glöm inte dem med störst behov!

Enligt en undersökning utförd av Statistiska centralbyrån "Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2019" visar att 13 procent av befolkningen i åldern 16–64 år har någon funktionsnedsättning vilket motsvarar omkring 806 000 personer. Bland personer med funktionsnedsättning, bedömer 73 procent att funktionsnedsättningen begränsar möjligheten att arbeta.

En funktionsnedsättning ska inte begränsa möjligheterna för den som kan och vill jobba att bidra utifrån sin förmåga. Fler arbetsgivare behöver se den kompetens som finns hos en person med funktionsnedsättning och att arbetet anpassas, på så sätt blir det en gynnsam arbetsmarknad för alla parter.

Undertecknarna av detta brev medverkar aktivt i flera sammanhang där syftet är att göra arbetsmarknaden tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Ambitionen är att alla med förutsättningar till arbete ska kunna erbjudas en möjlighet till etablering på arbetsmarknaden. Varken enskilda arbetsgivare eller samhället i stort har råd att gå miste om kompetensen hos personer med till exempel olika ålder, funktionsnedsättningar, språkkunskaper eller ohälsa.

Vi förstår att insatser prioriteras som ger snabb och effekt för stora målgrupper på arbetsmarknaden för att motverka arbetslöshet i dessa pandemitider. Samtidigt är det viktigt att synliggöra de grupper som har störst behov av stöd för att komma in på arbetsmarknaden. Om det tidigare har varit svårt för en del människor med funktionsnedsättning och eller andra arbetshinder, har de nu en ännu kärvare situation. Vi förstår att Regeringen är medveten om detta och vill peka på en del av lösningen.

För en tid sedan uttryckte Arbetsförmedlingens generaldirektör Maria Mindhammar i SVT:s nyhetsrapportering att hon är medveten om denna problematik. Samtidigt sade hon att Arbetsförmedlingen inte hade tillräckliga "verktyg" för att klara av situationen.

Vi vill påpeka vikten av att även använda det civila samhällets resurser. Ofta hörs diskussioner om vad offentlig sektor eller privat näringsliv kan och bör göra. Sällan nämns det civila samhället. Civilsamhällets organisationer är idag betydelsefulla arbetsgivare med sammantaget cirka 125 000 anställda. Närmare 200 000 organisationer med över 30 miljoner individuella medlemskap omsätter årligen cirka 150 miljarder kronor, vilket motsvarar sex procent av BNP. I relation till andra länder utgör offentliga medel en liten del av intäkterna.

Vi var glada över arbetsmarknadsministerns initiativ till möte 5 dec förra året för att höra om vår syn på den framtida Arbetsförmedlingen. Vi tyckte det var ett bra möte och vi uppfattade

som att arbetsmarknadsministern lyssnade på oss. Men vad hände sedan? Det fanns inte en rad i regleringsbrevet till Arbetsförmedlingen som visade på att vår sektor kan vara en resurs.

Nuvarande regering introducerade insatsen Extratjänster, där människor får en anställning, vilket är mycket positivt. Men i praktiken vänder sig Extratjänster enbart till offentlig sektor pga EU-regler. Vår sektor är återigen utestängd!

Det finns cirka 350 arbetsintegrerande sociala företag, ASF, som är en resurs för närmare 20000 människor att få anställning eller att komma närmare arbetsmarknaden. Eftersom de inte omfattas av möjligheten Extratjänster och det fortfarande är stora interna problem inom Arbetsförmedlingen, förmedlas numera mycket få uppdrag om arbetsrehabilitering och arbetspraktik till det civila samhällets aktörer. Många ASF har gått i konkurs.

Nu har vi dessutom drabbats coronapandemin som påverkar hela samhället. Under bara tiden mars och en bit in i april gick sex ASF i konkurs eller upphörde med sin verksamhet enligt statistik från Arbetsgivarföreningen KFO. Det behövs omedelbara initiativ för att ta till vara det civila samhällets resurser för människor som står allra längst från arbetsmarknaden. Om inga åtgärder vidtas, riskerar många kvalificerade aktörer gå under till följd av coronapandemin eller som en följd av Arbetsförmedlingens omställning till en ny myndighet i enlighet med Januariöverenskommelsen.

Regeringen och Arbetsförmedlingen har tidigare kommit med ett alldeles utmärkt förslag i form av den arbetsmarknadspolitiska insatsen *Arbetsintegrerande övningsplatser*. En försiktig ansats om en upphandling med ganska få platser överklagades och fastnade i rättsapparaten. Kammarrätten har helt nyligen medgett prövningstillstånd.

Vi vill därför föreslå:

- Se Arbetsintegrerande övningsplatser (AÖP) som alternativ till Extratjänster för att använda civilsamhällets resurser.
- Vi vill också peka på behovet av att använda Förstärkt arbetsträning (FAT) mer som ett instrument för människor som inte har behov av lika långsiktiga insatser.

Vi verkar för människors rätt att vara delaktiga i arbetslivet på lika villkor. Vårt mål är att fler ska inse möjligheterna och potentialen med en inkluderande arbetsmarknad.

Vi ser fram emot en fortsatt dialog om våra förslag. Denna ansats behövs i solidaritet med människor långt från arbetsmarknaden, som bara får det svårare. Och som hjälp för ASF och andra civilsamhällsaktörer att överleva.

Elisabeth Wallenius
Funktionsrätt Sverige

Bo Blideman
SKOOPI

Petter Skogar
KFO